

БЕЛЕЖКИ НА СПОМОЩЕСТВОВАТЕЛЯ

Преди време имах един съсед, голям сладкодумец и благолаж беше. И аз, като си нямах друга работа, записвах неговите лакърдии. Дето записвах – записвах. Ама да ме пита човек кой дявол ме подкокороса да издам записаното! Голяма беля си навлякох – куцо и сакато започна да ми носи всякакви писания и да настоява да му дам пари да ги отпечата. Поетеси – трета възраст, мемоаристи – четвърта възраст, политически коментатори от квартален мащаб, автори на свършени пенсионни системи, специалисти по макроикономика, политически анализатори и военни специалисти – все възпитаници на кварталния пенсионерски клуб и на известната кръчма „Куцото буре“, досадни моралистки от някакво женско сдружение „Любвеобилно – за всички“.

Падала духовността ли? Нищо подобно! Мене питайте, аз бях в пряк контакт с творческата упоритост и активност на населението. И знам.

Бях. Защото вече не съм. Душицата ми заплака за спокойствие. Продадох гарсоньерата и купих една къщичка в едно село, което не се натиска нито да е курортно, нито да е близо до тракийски разкопки. Тихо и безропотно умиращо село. Нямам намерение да казвам кое е. Нали затова избягах тук.

Обаче човек не може да се скрие от каквото му е писано.

Съседът ми е горски стражар. Бай Богдан Мравката. Много браконieri е хванал. И почти всички хванати са му хвърляли по един бой. А пък той продължава да ги преследва. Това се вика любов към гората! С бай Богдан, когато си е вкъщи, сядаме под черницата и си посърбваме изстудена джанковица. Почти не приказваме. Много е хубаво – да има жива душа покрай тебе, а пък да не бърбори. Наоколо тишина. Най-много някоя стринка през

три двора да си кълне кокошките. Тук всички кокошки са щастливи. Пък то, като са щастливи кокошките, и стопаните им не са чак толкоз нещастни.

Преди месец бай Богдан пак ми махна – да отида при него. Шишенцето – изстудено, стрина Богданица спретнала салата от сварен бобец, поръсен с пресен джоджен и колелца лук.

– Е, хайде! – вдига чашка бай Богдан.

– Наздраве! – вдигам чашка аз. А домакинът ми сочи нещо, увито във вестник.

– Слушай, бай Милети – каза. – Виж какво иззех от една катеричка. Аз нея отдавна я познавам, подскача насам-натам край мене, като ходя из гората. Другарче ми е. „Здравей, Кате!“ ѝ викам, пък тя размятва къделката си. Обаче напоследък животинчето нещо все край една стара бука се върти. И току измъква от една дупка някакви листчета. Яде ги. Викам си – откъде сред гората хартийки? Да не трови някой катеричките заради опашките? Знам ли каква е модата? И бръкнах аз в хралупата. Набарах нещо. Изваждам го – тетрадка! Бръкнах пак – още единайсет тетрадки извадих. Най-горните зверчето ги поизяло. Поразкъсало ги тук-таме. Играло си е. Другаде попрепикало. Обаче, викам си, в дупката на тази стара бука що ще писано нещо? То, значи, викам си, не е какво да е. Може нещо историческо да е. За времето на царя Иван Шишман може нишан да е? Той нали щъкал насам-натам с юнак до юнака, че да не пречи на Патриарх Евтимия да отбранява Търновград... Или от времето на Сидер хайдутин. И той тъдява е върлувал...

Ти забелязал ли си, че върлуват все из горите? Долу в полето никой не ще да върлува. Там – ниви, ливади, работа иска! И по всички времена са си върлували все из гората. Може заради сянката да е. Знам ли?... Виж го какво е, може да ти свърши работа... Наздравичка!

И така попаднаха при мене дванайсетте тетрадки. На първия лист на първата тетрадка с големи букви беше изписано „НОФОФ“ и после пояснено – „Национален Отечествен Фронт за Освобождение на Фанагория“. И по-надолу, вече по-ситно отбелязано: „Записки по фанагорските работи“.

Прочетох ги аз тези записки. И платих да се отпечатат, за да ги прочетат и други. И да знаят. Само че пред „записки по фанагорските работи“ прибавих едно „и с т о р и ч е с к и“. Не за друго – ами разни истории има описани. Интересни истории. И затуй „исторически“, не че нещо имам спрямо историческата наука.

В тези записки има много думи със ситни цифри отзад и обяснения под линия долу на страниците. Нямам нищо общо с тях! Мразя такива цифрички! Тъкмо си се зачел, запомнил си кой как се казва и какво иска, и хоп – цифричка. Спираш да четеш, гледаш долния край на страницата. Пък там ситно-ситно ти обясняват, че тази дума за пръв път според професор X се срещала при Софокъл, според професор Y – при Питагор, а според професор Z от Скопския университет – думата била любимата ругатня на Александър Македонски по адрес на изровения път между Охрид и Битоля. Прочитах обясненията и започвах да търсиш по страницата докъде беше стигнал. Тъкмо намериш реда и – хоп! – нова цифричка. И пак си бодеш очите в ситните букви отдолу! И вече не помниш нито до кой ред си прочел, нито ти е ясно защо Херман е зарязал Матилда и кой и как е обрал банката на Гулденбургови!

Тези писатели, които непрекъснато сипят цифрички и звездички из книгите си, или нямат самочувствие и непрекъснато цитират класиците от предхристово време, за да покажат колко са начетени, или, което е по-вероятно, нарочно издевателстват над читателя, докато той, уморен от непрекъснатото разсейване, остави книгата да падне на гърдите му и заспива, сънувайки, че в „Гугъл“ са изтрили всички източници за обяснения под линия!

Оставих обаче цифричките на анонимния хроникьор на тези неотдавнашни събития. Толкова се е ровичкал из разни източници и справочници човекът, да му уважим труда.

Водил си записки хроникьорът.

Каквото катеричката не е изяла или препикала – отпечатах го за моя сметка.

Така е открай време – историческите събития са все за наша сметка.

Милети Милев, спомоществовател

ЗАПИСКИ

ПО ФАНАГОРСКИТЕ РАБОТИ

ПАРОЛА „СПУКАНА РАБОТА“

Над жилищен блок 212А в квартал „Героично минало“ бе слязло обикновено утро. Ранобудни гларуси с писък пикираха към казаните за смет, решили и днес да изпреварят неизтрзнените клошари. В някои от клетките на панелния кошер вече ухаеше на кафе. В други, където още цареше по-старомоден бит, многобройните фамилии се редяха на нервни опашки пред тоалетните, които на всичко отгоре бяха в баните.

А от чешмите водата изведнъж протече кафява.

В този тревожен миг трагичен женски вик взриви предблоковото пространство:

– Убийци! Идиоти! Канибали! Детенцето ми, маминото! Помощ!

Неистовите викове събудиха лениво любопитство и мнозина по етажите посегнаха да отворят прозорци или да се покажат по балконите. Женският глас обаче продължи:

– Херко, мамина душице! Живо ли си, миличкото ми!

Любопитството помръкна.

Познаха гласа на Лисичкова-младата. А Херко бе галеното име на бозавото ѝ миниатюрно пуделче, което по паспорт се водеше Херкулес. Жените от вход А и вход Б ненавиждаха Лисичкова-младата заради поразяващата еротика, която като нимба на светица сияеше около кръшния ѝ задник. И не само там. Мъжете от същите входове пък я

гледаха с омраза и ѝ викаха кучка, след като стана ясно, че еротичните пулсации на нейната анатомия съвсем не са насочени към техните поуехнали сексуални радари. Лисичкова-младата всяка сутрин извеждаше Херкулес-Херко на „матен променад“¹, както родоотстъпно и чуждопоклонно наричаше утринното изпикаване на пуделчето. То пък, където и да подмокряше, винаги за последно вдигаше крак до липата, посадена между вход А и вход Б по времето, когато новодомците още романтично се обичаха и периодически устройваха по апартаментите съботни запои.

Днешните поколения от двата входа, заети с грижата да мразят всичко живо освен себе си, почти не помнеха тези времена.

В споменатата сутрин „матен променадът“ бе към края си. Херко се отправи към липата. И тогава водачът на един много лъскав джип наби спирачки, взривоопасно заинтригуван от анатомията на Лисичкова-младата, за която вече стана дума. От своя страна тя също удари спирачка и излъчи към джипа благосклонни флуиди, изпълнени със свенлива готовност. Така за миг отвлече вниманието си от Херко, който жаловито изквича. Лисичкова-младата светкавично се обърна и се ужаси. Херко се давеше в дълбока кална яма, избликнала до липата. Тя се обърна рязко, подхлъзна се и се озова при пуделчето. То веднага се покатери на главата ѝ и отърси козина. Тогава Лисичкова-младата нададе трагичния писък, който чухме в началото. Вратите на вход А и вход Б не се отвориха и никой не хукна да спасява бедстващата. Ако е вярно, че приятел в нужда се познава, тя явно живееше сред непознати...

До боклукчийските казани на отсрещния тротоар бяха спрели очуканите си велосипеди един събирач на стара хартия и един търсач на старо желязо.

– Оназ пльосна в дупката – отбеляза Книжаря.

– Пльосна – съгласи се Металурга.

– Да помогнем... – предложи Книжаря.

– Що да ѝ помагаме?

– Може да даде нещо.

– Ти от кучка с куче да си видял нещо? Кална грозотия!

– Всяка жена е хубава посвоему – въздъхна Книжаря. Той от време на време прочиташе по някоя страница, преди да определи кои книги са за вторични суровини.

– Посвоему може да е хубава, ама по моему не е! – отрязва Металурга и двамата поеха към следващите контейнери за разделно събиране на отпадъци...

Ако на това произшествие имаше криминалисти, непременно щяха да отбележат, че единична кална дияра води от локвата до вход Б. А липсата на втори следи щеше да ги убеди, че други лица не са присъствали и пострадалата е пропъзляла сама. Следите на пудела Херко нямаше как да забележат, той не слезе цял час от главата на своята покровителка.

Криминалисти нямаше. Пристигна раздрънкана „Нива“. Слязоха поостарял господин и лице от женски пол. Използваме определението „женски пол“, защото според европейските

¹ Матен променад – утринна разходка, фр. – Б. а.

закони да огласиш един „женски пол“ на госпожа ли принадлежи, или на госпожица – това е акт на дискриминация и може да те съдят международно.

Господинът хвърли едно камъче в локвата и с опитно око определи:

– Твърде дълбока яма. Кой знае какво има този път!

– Жалко. Имах важна среща в мола – натъжи се женският пол.

– Ей сега ще довтасат телевизии и фотографии, пак ще ни вдигнат на балон! Обади се, миличка, за апаратура. И влез в колата да не се каляш... Ей ги и тез наизскачаха като хлебарки.

От вход А и вход Б наизлизаха де недобръснати, де недоизмити лица. Но не бяха свирепи и ядосани, защото бяха свикнали. Водеше ги лениво рутинно любопитство.

– Голяма ли е аварията?

– Кой казва, че има авария?

– Ами туй тука...

– Чакаме апаратура. Ще проучим и ще бъдете осведомени. Не приближавайте, не отговаряме за злополуки! – и поостарелият господин влезе в „Нивата“ при младичкия женски пол.

След половин час пристигна друга „Нива“ с надпис „Аварии и бедствия“. Появи се явно главен специалист, понеже беше облечен като да не си е лягал след нощен прием. Позастарелият от първата „Нива“ отиде при него и попита:

– Кочев бе, донесе ли уреда?

– Кой уред, шефе?

– Тръботърсача. Да видим какво минава отдолу. Мръсен канал ли е, питеен ли е? Дай да проверим.

– Той, уредът, е тука, обаче няма батерии.

– Къде са му батериите?

– Снощи пускахме едно касетофонче...

– Е? И сега какво? Ей ги, онези навлеци идват!... Обади се, миличка, да изпратят спешно бай Стамат и бай Скарлат.

От различни автомобили слязоха 6 оператори от местните телевизии с големи камери и 6 репортерки с микрофони, 7 репортерки без оператори, само по микрофони, понеже бяха от местните радиа. Притичваха репортерки от регионалната преса с диктофончета и бележници. Разбута ги многоброен екип от някаква национална телевизия.

– Има ли убити?

– Коя е удавената?

– Вярно ли е, че най-напред я разкъсало куче и после онзи я гръмнал?

– В тази яма ли са искали да скрият трупа?

– Заловен ли е ревнивият любовник?

– Има ли опасност кучето да е било бясно?

– Сама ли е скочила в ямата, или съпругът я е блъснал?

– Кучето ли е открило обесената? То бездомно ли е?

– Оттук ли тръгва тунелът към трезора на банката?

– Знае ли се кой е поръчителят?

– Оставила ли е предсмъртно писмо?

– Потвърждава ли се версията, че е била бременна от един балетист и един футболист едновременно?

При този абсолютно нелеп въпрос, що се отнася до балетиста и опитна жена като Лисичкова-младата, и при вида на толкова кипри репортерки, натъкменият Кочев се покачи върху „Нива“ – „Бедствия и аварии“, вдигна ръка за тишина и обръщайки се последователно към всички камери, с авторитетен приятен баритон и белозъба усмивка заговори:

– Приятели! Аз много уважавам вашия труд и вашите денонощни усилия за прозрачност и информираност. Защото какво общество ще сме ние, ако не ни информирате коя от кого е забременяла, кого е ухапал бесен булдог и кой размер са новите цици на някоя любима наша звезда!

Обществото иска да знае кой на коя е любовник. А напоследък и кой на кого е такъв. Без вас ние няма да знаем нито за проблемите в тази държава, нито за подготовката на Виенския бал във Военния клуб.

И сме ви благодарни за самоотвержените усилия да ни държите в течение. Но за жалост, ние тук в този момент все още няма да успеем да дадем отговор на вашите въпроси. Както виждате, полиция още не се е появила. Пък и случаят е маловажен. Ето там нашите специалисти, господата Стамат и Скарлат, ще ни дадат сведения за аварията, която ние компетентно и в срок ще отстраним...

До ямата край липата в червени работни костюми, с високи гумени ботуши и гумени ръкавици господата Стамат и Скарлат се подпираха на две прави лопати, а до тях имаше сандъче с инструменти.

Информационната глутница хукна към двамата специалисти, но ямата, от която бликаше кафеникава кал, запази дистанция между събитието и неговото отразяване.

– Какво минава тук, бай Скарлате? – попита Кочев.

– Главният канал за вода на квартала – отговори с професионална категоричност бай Скарлат.

– Сигурен ли си?

– Сигурни сме, преди три месеца пак тука имаше поразия – побърза да се вмести и бай Стамат.

– Бързахме тогава и запушихме с една дървена тапа, виж колко изтрая! – доволно се усмихна бай Скарлат.

– Нито дума на тези за тапата! – предупреди Кочев и отиде при репортерките. – Нищо особено. Тук е район с известно периодично повишаване на налягането на водопотока във водотръбите. Това води до тръбоспукване. Имаме опит и ще ликвидираме аварията. Чакаме иновирания багер. Извиняваме се чрез вас на живущите, че спиране водоподаването до утре по обед... Благодаря ви за вниманието, не искам да ви губя времето, още повече че изглежда в комплекс „Лефтер войвода“ при битов инцидент е потрошен трафопост и е застреляно младо магаре. Благодаря ви!

Кочев още не беше довършил и медийната флотилия опъна платна към хълмовете на комплекс „Лефтер войвода“.

Събитието пред блок 212А в комплекс „Героично минало“ мина във вечерните емисии горе-долу като „Квартал гине от жажда поради водоналягане. Жертва без опасност за живота“...

Пред блок 212А обаче малко след това се разиграха други събития. Пристигна иновираният многофункционален минибагер „Челюсти“ и някъде от утробата му се измъкна чер маркуч, който засмука вода от ямата и я разля по улицата. Една антена се разтвори и установи връзка с двете „Ниви“, паркирани на безопасна дистанция.

– Тук първи, тук първи! Чуваш ли ме? Край.

– Тук багер, тук багер! Чувам ви, край.

– Какво предприемаш? Докладвай. Край.

– Извадих го. Сега източвам. Започвам задълбаването, край.

– Не задълбавай, преди да го прибереш! Резервен маркуч нямаме. Пази го, прибери го и тогава задълбай. Разбрано ли е? Край.

– Разбрах. Пазя го, прибирам го, задълбавам до кота минус два метра, край.

– Защо до минус два? Кое налага? Край.

– Стамат и Скарлат. Те тъй искат, край.

– Щом те казват, давай, те грешка нямат! Следваща връзка утре в девет нула нула. Парола – „Спукана работа“. Край...

– Що ли не ви спускам оная работа! – изплю се Багериста, понеже вече беше изключил мобилната връзка. И понеже изповядаше истината, че жаждата за работа може да се утоли и с бира, измъкна изпод седалката кутия „Пенлива радост“, дръпна тенекиеното пръстенче и с жест като да хвърля ръчна граната изля пенливата радост в гърлото си. Бирата освежи и двигателя на „Челюсти“, той забръмча жизнерадостно и челюстите задълбаха калната земя около липата. Вече се виждаше чугунената тръба, когато Багериста усети нов порив на жажда за работа и бръкна отново под седалката си. Това наложи да управлява машината с една ръка. Тя пък поради недостатъчно оросяване с бира трепна. Стрелата с челюстите вместо надолу тръгна нагоре. И откърши един клон. Лошото е, че падайки, този клон раздра тензуха на баба Гугутка от втория етаж, а тя го бе монтирала на прозореца на кухнята – срещу мухи денем и комари нощем. И понеже отдавна центърът на живота ѝ бе преместен от спалнята в кухнята, баба Гугутка страшно се разлюти на това брутално посегателство над личното ѝ пространство.

Забелязали ли сте колко одухотворено става лицето на жената, когато реши да извърши някоя гадост? Очите на баба Гугутка светнаха с метален блясък. Лицето ѝ придоби вид на подобрявано от начинаещ козметичен хирург. Върху това лице Монализовата ѝ усмивка замръзна сатанински. Тя издърпа чекмеджето, дето държеше тетрадките си с готварски рецепти и модели за плетки на една кука. Измъкна от дъното тефтерче с надпис „Гражданско общество – имена и адреси“. Тук пазеше телефони, имена и адреси на всякакъв вид професионални организатори на спонтанни протести и демонстрации. Без колебание разгърна на „Природозащитници“. Първото име беше на господин Хампарцум, а срещу него бе отбелязано „Тъмнозелени“. Развълнувано и с отработен пенсионерски патос баба Гугутка разказа задъхана на господин Хампарцум как властта руши вековните

традиции, като разорава градинките на гражданите и сече дърветата, с което оставя „Героично минало“ без бели дробове.

– Благодаря, мила госпожо! Вашият сигнал е важен за нас. Да ви даде Бог здравето на планинска скала. Да посадите млада фиданка и да сте жива и здрава, докато тя стигне до дванайсетия етаж на вашия жилищен блок! Радост да озари дните ви и гугутки да ви гукат на прозореца! Идваме! – с повече радост, отколкото загриженост рече господин Хампарцум. Отдавна не бяха споменавали организацията му и не го бяха канили ни за интервю, ни за важна екологична експертиза.

И господин Хампарцум извади мобилния си телефон....

– Ало!

– Господин Темелски? Хампарцум съм. Тъмнозелени. Еко проблем!

– Светът ли има екологични проблеми, или екологите имат световни проблеми? Ха-ха!

Кажете бе, Пърцумче?

– Можем да подлеем малко вода на общинарите.

– В смисъл?

– Сеч и изкореняване. Обществено недоволство. Яхваме събитието!

– Хубаво, яхвайте го.

– Става дума, господин Темелски...

– Колко?

– Ами 50 активисти, озвучаване, плакати, малко тонизиращи. 3000.

– Как пък ги натамани, а?

– Ами експресно е. Има рискове.

– Дрън-дрън – рискове! Спуканата тръба в „Героично минало“, нали? Плакати по темата съм ви изработил, дълготрайни са. Озвучаване съм ви дал. Зелени шапки и ленти за ръкавите имате. 1500 и действайте!

– Ама, господин Темелски...

– Без „ама“! 1500. И каса джин за моя сметка. Това е.

– Благодаря, господин Темелски! Да ви даде Бог...

– ... здравето на планинска скала. Знам. Измисли нещо ново бе, Пърцумче.

– Благодаря, господин Темелски, винаги можете да разчитате на нас!

– Действайте яко, аз съм зад вас!

Темелски прекъсна връзката. „Ако някой е зад тебе, или се крие, или ще ти забие нож“, философски си каза тъмнозеленият Хампарцум, но после набързо изчисли, че 1000 ще останат за него. Пред Вартухито ще декларира 600. И ще има достатъчно лични до следващата акция...

И той разгърна списъка с активните членове...

Но не само тъмнозелените се стягаха.

Защото баба Гугутка звънна и на Зеленик Флоров, с което ангажира граждански и Светлозелените. Зеленик от своя страна звънна на Когото Трябва и Той даде код „зелено“...

В ранния следобед между вход А и вход Б на блок 212А господата Стамат и Скарлат затапиха пробитата тръба. Багериста изключи двигателя на „Челюсти“ и изтри ръце в мазен парцал.

– Край!
 – Няма ли да заравяме? – вяло се поинтересува Стамат.
 – Не сме свършили – без ентузиазъм каза Скарлат.
 – Бирата свърши! – остана безкомпромисен Багериста. – Отивам да копна за басейн на един баровец. Пък и шефът рече на телевизиите – утре.

Стамат нарама правите лопати. Скарлат вдигна сандъчето с инструменти. А от горния край на улицата (тя още няма име, миналата година градските герои свършиха и властите наредиха на директора на музея да търси в историята някой юнак, останал без улица) се зададоха зелените шапки на Тъмнозелените екозащитници. Пред тях пълзеше поочукан фиат с високоговорител на покрива. От него сурово и заканително ехтеше маршът на движението:

*Със тебе и мен
 светът е зелен!
 Природата пак
 ни вдига на крак!
 Омръзна ни веч
 жестоката сеч!
 Да цъфне дръвце
 във всяко сърце!
 Засрамете се, тирани!
 Нас природата ни храни!
 Стига, стига сеч до голо!
 Гадове! Оставка! Долу!*

На фона на тази призивна мелодия Хампарцум слезе от фиатчето и подреди летящата си чета така, че да преградят улицата. Тактиката на протестите изискваше преграждане на улица. Това спира движението и предизвиква вторично възмущение. Защото известно е, че най-мръсните псувни и ругатни излизат от устата на шофьорите. Над първата редица опънаха огромен транспарант с надпис: „Не сечи клона, на който седиш!“. Хампарцум дръпна ципа на чантата си и бръкна за листа с обичайното слово. Но като видя, че няма ни телевизии, ни възмутено гражданство, бръкна в другата преградка и в ръцете му грейна протестна бутилка джин. Български, от екологично чист район. Като видяха този символ на тъмнозелен протест, демонстрантите вдигнаха ръце със зелени ленти и ги размахаха гневно.

– Правете любов, а не сеч! – с истерично колоратурно звучене изписка женската част на демонстрантите и посочи с пръст Стамат, Скарлат и Багериста

– Копачи – убийци! Секачи – убийци! – заплашително тенорово размахаха зеленолентови юмруци тъмнозелените мъже.

Само един новопокръстен активист изрева въпросително: „Кой сега е шампиооон?“. Но не получи отговор.

Стамат, Скарлат и Багериста се свряха един в друг като в онази картина на Гойя, дето едни французи разстрелват едни испанци. Моментът доби драматична окраска.

– Тези какво искат, бе? – рече Стамат.

– Яко псуват – отбеляза Скарлат.

– Забелязал съм, че най-много псуват властта тези, дето не са сварили да се набутат в нея – сподели наблюденията си Багериста.

– Че каква власт сме ние, бе? Ние сме „Бедствия и аварии“ – с надежда каза Скарлат.

А от другия край на улицата се зададе експресният еко-отряд на Светлозелените. Отпред с мегафон в ръка крачеше мъжествено Зеленик Флоров. Като видя, че Тъмнозелените са против сеченето, Зеленик изкомандва: „Вариант две! Ние сме „за“. Започни! Спазвай синхрона!“.

Хората му вдигнаха на два дълги пръта огромно платно със земното кълбо, изрисувано в светлозелено. И с покъртителен надпис в сигнално червено: „Да излекуваме Майката-Природа, преди да сме станали сираци!“.

– Хора! Чуйте как плаче сърцето на поета! Чуйте Фидан Фиданов-Чвор! – изрева Зеленик в мегафона и го подаде на закръгленичък природно олисял мъж. Дванайсет девойки в зелени туники направиха жива картина „Заплакала е гората“. А поетът Фидан напевно разля емоцията си в хъркащия мегафон:

*Във отечеството мило
изсечете всичко гнило!
Долу старите дървета!
Долу старите павета!
Щом през всичките сезони
ни връхлитат гнили клони
и ни удрят по главите,
потрошават ни колите,
ние всички ще речеме,
че за сеч дошло е време!
Който тук е отговорен,
нека да сече до корен!
Във всяко селце и градче, и паланка
снага ще издигне зелена фиданка.
А щом не сечете и щом не до голо –
идете си всички! Оставка! И долу!*

– До голо, до голо! – кръшно се възмутиха девойките в зелени туники.

– И долу, и долу! И долу до голо! – допълниха пресипнало мъжете.

Стамат, Скарлат и Багериста въртяха очи ту към едната група, ту към другата и както се бяха скупчили, напомнях на незабравимата скулптура на Вера Мухина „Работник и Колхозница“. Само дето в този вариант зад работника Стамат и колхозницата Скарлат надничаше и механизаторът от „Челюсти“.

- К’во правите тука бе, кретени?
- Ми вас кой ви прати бе, дебили?
- Обирайте си крушите, акцията е наша!
- Вдигайте си чарковете! Ние първи дойдохме!
- Шарани! Ще ви изпотрепем!
- Цаци! Мъртви сте!

Тези закани не бяха за тримата от „Бедствия и аварии“. Този словесен пърформанс, този уличен извънпарламентарен дебат, тази вербална престрелка изведнъж и без видим повод подхванаха двата нюанса на зеленото.

Пред Тъмните изпълзя фиатчето и пусна фирмения марш.

Пред Светлите зейна дулото на мегафона в ръцете на Фиданов–Чвор.

Получи се екологична сюита, която поривите на лекия бриз донасяха до обсадените каналджии във високо децибелни откъследи.

- Със тебе и мен...
- Долу старите дървета...
- ... светът е зелен...
- ... долу старите павета...
- Омръзна ни веч
жестоката сеч...
- Ние всички ще речеме,
че за сеч дошло е време...
- Стига, стига сеч до голо...
- И долу, и долу! И долу до голо...

Тъмните, които Хампарцум предвидливо бе мотивирал с джин, направиха три застрашителни крачки напред.

Трезвата мисъл на Светлите им позволи да направят само една крачка, оформяйки жив щит от девойките в зелените туники.

Назряваше братоубийство.

И тогава слънцето се скри зад облак.

Земята се разтресе. Зачу се тътен.

Строят на Тъмнозелените бе разпердушинен от огромно покрито метално тъмносиво самодвижещо се чудовище, върху което с черна боя бяха шампосани фамилните знаци на рода Дуло².

Редиците на Светлозелените бяха разсипани като скъсан гердан от петдесетина тъмносиви леки автомобиля, върху вратите и капациите на които гневно чернееше символът на рода Дуло.

Автомобилите обградиха голямото метално нещо в полукръг – също като танковата армия на генерал Гудериан³ пред град Курск.

² ДУЛО – старобългарска владетелска династия. Според фолклора на волжските българи името идва от р. Дулосу в Средна Азия. Родът започва от Авитохол (Атила). От този род са ханове Кубрат, Аспарух, Тервел, Кормисош и Севар. – Б. а.

От всеки автомобил изскочиха по 5–6 лица, твърде подобни на лицата от живата картина, с която завършва пиесата „Немили-недраги“ на Иван Вазов⁴. Автодесантчиците сръчно се подредиха в карета от по пет реда и във всеки ред по пет души. Над всяко каре се издигна бойно копие с конска опашка на върха. Пред всяко каре изникна по един воин с кожени шалвари, кожена салтамарка и бръсната глава с опашка отзад. На челата им бе отпечатан знакът на Дуло.

Двата десена на зелената екология се изтеглиха плътно до фасадата на блок 212А. Стамат, Скарлат и Багериста се шмугнаха във вход А и от прозореца на стълбищната площадка наблюдаваха непознатото природно явление.

Опашатите сложиха ляв юмрук до сърцето си и вдигнаха напред десници с разперени пръсти.

Това беше знакът.

– Ууух-ууух! Ууух–ууух! Тангра! Ууух-ууух! Ууух-ууух! Дуло! Ууух-ууух! Ууух-ууух! Фанагория! Фанагория! Фанагория! Ууух-ууух! – задра гърло войнството. И баба Гугутка, която с любопитство следеше последиците от телефонните си обаждания, скрита зад съдрания тензук на кухненския си прозорец, видя как стените на огромното покрито метално тъмносиво нещо се разтвориха и се появи силно осветена сцена, върху която се издигаше окичена със скъпоценни камъни бяла юрта⁵. Входът ѝ бе затворен със златоткана черга. Настана тишина... Иззад юртата излязоха двама воители с копия и щитове с инкрустирани златни знаци на рода Дуло. Те застанаха на пост пред входа на юртата, златотканата черга се разклати и от вътрешността ѝ се появиха трима мъже в черни кожени костюми, черни кожени вратовръзки върху бели ризи от чист памук и с бели ленти със знака на Дуло на ръкавите.

– Ууух-ууух! Фанагория! Фанагория! Фанагория! – ревноха каретата.

Тримата в черни кожени костюми се подредиха като тримата велики тенори⁶ на концертно изпълнение на „Травиата“. Ритуално бавно положиха ляв юмрук върху сърцата си и опънаха десници напред. Зазвуча музиката на Вагнер.

– Слушайте, българи! – извикаха тримата едновременно.

Долу българите размахаха копията с конски опашки.

– Фанагория, Фанагория!

– Наша древна територия! – извика първият.

– Тя е нашата история!

– Ще си върнем Фанагория! – с терца по-високо викна вторият.

³ Хайнц Гудериан – немски генерал, командвал танкова армия в битката при град Курск през Втората световна война. – Б. а.

⁴ Авторът на тези исторически записки явно не е обичал да прави описания и ни отправя към други подобни събития или творби на изкуството. Сигурно е ярвал, че поколенията помнят събития и се интересуват от изкуство. – Б. а.

⁵ Юрта – палатка от кече, преносимо жилище на азиатските номадски племена. – Б. а.

⁶ Известно някога трио на тенорите Карерас, Доминго и Павароти. – Б. а.

– С меч и огън, и любов – нека всеки е готов!
 – Запишете се в НОФОФ! – някъде в горно „ре“ призова третият.
 – Фанагория за всички, Фанагория над всичко! – като буреносен ек отвърнаха строените. А тримата чернодрешковци вдигнаха молитвено ръце към небето и в отрететиран синхрон отправиха молитва:

– О, Тангра! Дай ни нашата принцеса! Дай ни нашата Чечке!

Бир Тангра, бир Канар!

Бир Торе, бир Тайре!⁷

... Нека сияе златното слънце!

Нека здраво стои хилядолетната бяла юрта! Запишете се в Националния Отечествен Фронт за Освобождение на Фанагория!

Стражниците пред юртата отметнаха чергата. Вътре върху сърмени възглавници и тигрови кожи седеше величествено и закръглено, според древната естетика, една бяла жена с яко втасала пазва, с вежди – тъмни гайтани, и леки кадифени мустачки. Впрочем може би мустачките бяха само светлинен ефект от сянката на носа ѝ. В дясната си ръка държеше точно копие на скиптъра на хан Кубрат. Лявата ѝ ръка лежеше върху голям глобус, върху който сред много океани беше нанесена само една голяма суша. И върху нея пишеше ФАНАГОРИЯ. Бялата жена седеше неподвижно, което не пречеше от юртата да звучи леко дрезгаво контраалтово послание:

– Народе! Аз съм княгиня Чечке! Аз съм от ханския род Дуло! Аз по волята на Тангра ще ви вода! Аз ще ви върна Фанагория! Нашата Фанагория, която зли врагове откъснаха от плътта на майката родина. Фанагория, където може би и вашите родове имат пасища, егреци и недвижима собственост! По волята на Тангра основахме Национален Отечествен Фронт за Освобождение на Фанагория! Ние сме НОФОФ! Аз съм НОФОФ! Фанагория над всичко! Аз казах!

Сребристосив дим скри принцеса Чечке от рода Дуло.

Угасна светлината в бялата юрта.

Вдигнаха се стените на огромното покрито метално тъмносиво нещо. Тримата в черни кожени костюми чува последното нареждане на княгинята:

– Нахранете тези серсеми в някоя закусвалня. И не ги оставяйте да пият много, утре имаме още три срещи с народа...

В припадащия здрач онези с кожените шалвари наредиха:

– За вечеря – по колите, марш! Пази инвентара!

Войнството хукна към автомобилите в добро настроение.

Забучаха двигатели. Въздухът замириса на бензин. Вдигна се пушилка и пришълците изчезнаха.

Екозащитниците се заизнизваха в разпръснат строй.

– Ега ти организацията! – въздъхна една зелена туника.

– Много пара е това! – каза си Хампарцум.

– Ей с тези да се коалираш, че да се усетиш! – размечта се Зеленик.

⁷ Един Бог – един Владетел! Един Порядък – една Молитва! (Из прабългарска молитва.) – Б. а.

Стамат, Скарлат и Багериста излязоха от вход А и припалиха по една цигара.

– Щях да копая басейн на частно, мамка му! – плюна Багериста.

– Тези нормални ли са, бе? – запита повече себе си Стамат.

– Луди хора! И няма кой да ги спре! – поядоса се Скарлат.

– Що да ги спира! Това е демокрация. Всеки прави каквото си иска – изважници Багериста. – Нали така! Властта принадлежи на народа!

– Лошото е, че всичко друго принадлежи на властта! – измърмори Скарлат.

– Е, хайде... – тръгна си Стамат.

– Каква беше паролата за утре, че я забравих – застигна ги Багериста.

– „Спукана работа“. Ми хайде... – тръгна си и Скарлат.

На отсрещния тротоар събирачът на стара хартия се подпря на контейнера за книжни отпадъци, извади смачкано тефтерче, натамани се под светлината на уличната лампа и дълго писа нещо.

Обикновеното утро имаше необикновен вечерен завършек.